
	<p style="text-align: center;">İNSAN HAKLARI DERNEĞİ HATAY ŞUBESİ HATAY BRANCH OF HUMAN RIGHTS ASSOCIATION ÇekmeceMahallesi ,UğurMumcuCaddesi ,39.Sokak ZeytinlikAlanı DEFNE /HATAY Tel: 0(326) 21330 22E-mail: hatay.ihd.subesi@hotmail.com</p>	
---	---	---

Acele Kamulaştırma Kapsamına Alınan ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nca (TOKİ) Konut Yapılması Planlanan Hatay'ın Samandağ İlçesi Hıdırbey, Mağaracık, Yoğunluk, Kurtderesi, Vakıflı Mahallelerinde Yaşanan Hak İhlallerini İzleme Raporu

İnsan Hakları Derneği Hatay Şubesi

13. 01.2025

Acele Kamulaştırma Kapsamına Alınan ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nca (TOKİ) Konut Yapılması Planlanan Hatay'ın Samandağ İlçesi Hıdırbey, Mağaracık, Yoğunluk, Kurtderesi, Vakıflı Mahallelerinde Yaşanan Hak İhlallerini İzleme Raporu

OLAY: 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremlerin ardından, Hatay'ın Samandağ ilçesindeki Acele Kamulaştırma kapsamına alınan ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nca (TOKİ) konut yapılması planlanan Hıdırbey-Mağaracık, Yoğunluk, Kurtderesi, Vakıflı Mahallelerinde hak ihlalleri bilgisi alınmış, derneğimize başvurular gerçekleşmiştir. İnsan Hakları Derneği (İHD) Hatay Şubesi tarafından oluşturulan bir heyet, 7 Kasım 2024 tarihinde alanda çalışma ve tespitlerde bulunmuştur.

İlçede yaşayanlarla birebir ve toplu görüşmeler gerçekleştirilerek gözlemler yapılmıştır. Heyet, konut yapılması planlanan bölgeyi gezerek fotoğraf ve video çekimleri gerçekleştirmiştir.

Acele Kamulaştırma kararı üzerine çalışmalar yürüten meslek odaları, sivil toplum kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve siyasi partiler ile diyalog içinde bulunmuş ve bu yolla daha geniş bilgi ağına ulaşılmıştır. Ayrıca, Samandağ Kaymakamlığı'ndan ve Samandağ Belediyesi'nden randevu talep edilmiş, bahsi geçen kurumların temsilcileriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca inşaat mühendisleri ile yüzyüze görüşmeler yapılmıştır.

1. HEYETİN OLUŞUMU:

Heyette, İHD MYK üyesi Servet Üstün AKBABA, İHD Hatay Şube Eş başkanları Mürsel Tonguç SALMANOĞLU ve Ergül SAYIN, İHD Hatay Şube Yürütme Kurulu Üyeleri Selman ALTINÖZ ve Çiğdem NEHİR yer almıştır.

Yapılan görüşmelerde, çoğunluğu tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile geçimini sağlayan köy halkının asıl itirazının depremzedeler için konut yapılmasına değil, konutun yapılacağı alana ve karar alma sürecinin dışında bırakılmalarına yönelik olduğu gözlemlenmiştir. Görüşmelerde, TOKİ konutlarının yapılacağı alanın, yöre halkının önemli geçim kaynakları olan mandalina ve zeytin ağaçlarının olduğu bölgeye tekabül ettiği dile getirilmiştir. Tapulu arazileri bilgileri ve istekleri dışında acele kamulaştırma kararıyla ellerinden alınanların yanı sıra, onlarca yıldır Hazine, Vakıf ve Belediye'den kiraladıkları arazilerde tarım yapan köy sakinlerinin de yıllardır ağaç yetiştirdikleri, sulama sistemleri kurdukları, kuyu açtıkları arazilerin kendilerine haber bile verilmeden TOKİ'ye devredildiği için mağdur olduğu görülmüştür.

Hak sahipleri, arazilerinin kamulaştırıldığını e-devlet üzerinden tapu kayıtlarına bakınca gördüklerini, sahip oldukları araziler karşılığı hesaplarına yatırılan rayiç bedellerinin ise arazilerin gerçek değerinin dörtte biri kadar olduğu dile getirilmiştir.

HEYETİN GİRİŞİMLERİ ve yaptığı görüşmeler

Samandağ İlçesi sakinleriyle yapılan görüşmelerde:

1. Görüşme yapılan mahalle sakini S.F. şunları ifade etmiştir:

"2. etabın yapıldığı yerde 20 yıldır hazineden kiraladığım 5 dönüm civarı arazim vardı. Bu yıl kira bedelini ödemeye gittiğimde, 'Ödeme yapmanıza gerek yok. Sahil güvenlik için konut yapılacak,' denildi. Sonrasında depremzedeler için TOKİ konutu yapılacak denildi. Hazine arazisi devletin. Tabi alabilirler, bir şey diyemem. Ama ben orayı düzenledim, zeytin ağaçları ekdim, masraf ettim. Samandağ ilçe tarıma gittim. Zeytin (ağacı) başına 400-500 TL para vereceklerini söylediler. 'Sizi ararız,' dediler. 10 gün oldu, kimse aramadı. Hatta bana 'git, sen sök istiyorsan ağaçlarını' dediler. Ben niye sökeyim ki? Her gün proje değişiyor. Neye göre değişiyor? Adamına göre mi? Bir bakıyorsunuz araziniz projenin içinde, bir bakıyorsunuz dışında. Rezerv alanı kalkmıştı, şimdi tekrardan rezerv alanı olacak bazı yerler, deniliyor. Hiçbir şey bilmiyoruz. Örneğin Milli Emlak'ın konut yaptığı yerlerde elden geldiğince tapulu arazilere girilmiyor ama TOKİ istediği gibi giriyor. Mağduruz, mağduriyetimizin giderilmesini istiyorum."

2. 2.Görüşme yapılan mahalle sakini M.S. şunları ifade etmiştir:

“Ben ve kardeşim N.S. Vakıfköy mevki Samandağ/Hatay adresinde, tapuları sahsımıza ait olan toplamda 15 dönümlük bitişik taşınmazların malikleri idik. Bir süredir Samandağ'daki kamulaştırma sebebi ile alınan gerek vakıf gerekse de tapulu arazilerden haberdardık. Ancak bizim arazimizin yanında ve yakınında birçok vakıf arazisi olduğundan dolayı, yıllardır emek ettiğimiz ve içerisinde ev de dahil birçok maddi eklenti olan, aynı zamanda tarım ve hayvancılık yaptığımız arazimizin alınmayacağını düşünmüştük. Arazimiz adımızdan düşüp TOKİ adına tescil edilmeden önce ilgili kurumlarla (kolluk, idari ve mahalli idareler) görüştük, durumumuzu bildirdik ve detaylıca açıkladık. Avukatlarımız aracılığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na dilekçe verip durumu izah ettik. Ancak TOKİ konutları yapımı için hazırlanan projede arazimizin zaten alınmasının planlandığını ve alınacağını gördük. Kısa bir süre sonra yalnızca telefonlarımıza bir mesaj geldi. Mesajda “ilgili arazinizde kamulaştırmamız el atma suretiyle tescil gerçekleştirileceği” yazıyordu. Hemen ertesi gün tapuya gittik, arazimizin artık adımızda olmadığını söylediler. Uzun yıllardır maddi ve manevi emek ederek uğraştığımız, içerisinde tarım ve hayvancılık ile geçimimizi sağladığımız arazimizi, çevresinde vakıf arazi olmasına karşın aldılar ve henüz bir bedel dahi tarafımıza verilmedi. Hem arazi alındı hem de bedelin ne zaman verileceği belli değil. Söylediğimiz üzere, yanımızda ve yakınımda birçok vakıf ve hazine arazisi bulunmakta. Buna rağmen maddi geçimimizi sağladığımız arazimizin elimizden zorla alınması bizi hem maddi hem de manevi olarak mağdur etmekten başka bir şey değildir. Yıllarca Ortadoğu'da ve Türkî cumhuriyetlerde TIR şoförlüğü yaptım. Emeğimle kazandığım paralarla bahsettiğim arazileri aldım. Hatta Dolar bazında aldım hepsini. Buralarda araziler Dolar ile Euro ile alınıp satılır. Ben bu arazileri yıllardır uzak kaldığım ailemden ayrılmamak, onların yanında kalmak ve çiftçilik yaparak ailemi geçindirmek için aldım. Bugün, daha önce rayiç bedelleri hesaplarına yatırılan örneklere baktığımda bana verecekleri rayiç bedellerle aynı özelliklere sahip arazi almam mümkün değil. Verdikleri rayiç bedeller çok az. Duyduğumuz üzere, bizden önce alınmış arazilerde Samandağ'daki emsal bedellerin son derece altında dörtte biri etmeyen bedeller teklif edilmiştir. Bize de bu şekilde bir bedel teklif edilecektir. Çok mağduru. İnsan Hakları Derneği'nden mağduriyetimizi duyurmasını bizlere yardımcı olmasını istiyoruz.”

3. 3. Görüşme yapılan mahalle sakini B.M. şunları ifade etmiştir:

“Yaklaşık 50 yıldır 11,5 dönümlük Vakıf arazisine sahiptim. Kirasını her yıl düzenli bir şekilde ödemekteydim. Arazinin tamamı zeytinlikle doluydu. Zeytinliklerin hepsini ailece biz ektik. Sabah kalktığımda komşularım arazimize kepçelerin girdiğini, ağaçları sökmeye başladıklarını söylediler. Hızlıca gittik. İçeri bile almadılar. Bize ‘İşgal ettiğiniz yer vakıf arazisi, sizin değil’ dediler. Biz işgalci değiliz. Kiramızı veriyoruz. Emek verdik yıllarca. Kendimiz ektik zeytin ağaçlarını. Her yıl bakımlarını yaptık. Zeytin ağaçları için para verilecek deniliyor. O da net değil. Bazı söylentiler var. ‘TOKİ ödüyor fakat Çevre Şehircilik Müdürlüğü ödemeyecek’ deniliyor. Her kurumdan alınan bilgi değişiyor. Farklı uygulamalar var. Ne olacağını bizde bilmiyoruz. Mağduru. ”

4. Görüşme yapılan mahalle sakini S.K. şunları ifade etmiştir:

“51 yıldır vakıf arazisi bizde. 500-600 arası zeytin ağacı mevcut. Hatta bazıları Ermenilerden kalma 400 yıllık ağaçlar. Şu an ki projeye göre benim ve amcamın oğlunun arazisi alınmadı ama çevremizdeki mal müdürlüklerine ait araziler projenin içinde. Bizim arazilerin de projeye alınacağı söyleniyor. Tedirginiz. Mahsulümüzü toplamaya giremiyoruz, izin vermiyorlar. Araziye su deposu, sulama tesisatları yaptım. Çok masraf ettim. Ağaçların çoğunu ben ektim. 50 yıl bu ağaçları besledik, şimdi mahsulünü alma, sefasını çekme zamanıken elimizden alacaklar. Üç çocuğum var. Üçü de evli. Düzenli bir maaşları yok. Çoğu zaman ben onlara destek oluyorum. Birçok devlet kurumuna gittim. Benim arazim alınacak mı, diye sordum. Net cevap vermiyorlar, ‘bilmiyoruz’ diyorlar. Muhatap bulacağın kimse yok ortalıkta. Halkla şirketleri karşı karşıya getiriyorlar. Şirket sahipleri ‘bizim sorunumuz değil, biz ihalemizi almışız,

işimizi yapıyoruz,' diyorlar. Bence bu uygulamalar, Alevi halkını mülksüzleştirmeye, yoksullaştırmaya yönelik uygulamalar. Kadim ülkemizde mülteci olduk. Umarım bu yanıştan vazgeçerler. Şu an TOKİ konutlarının yapıldığı yerler heyelan yerleri. Özellikle 1. Etap'ın olduğu yer en riskli yer. 6 yaşından beri bilirim, her yıl bir yer kayar buralarda. Yarın kış gelsin, buranın yağmuru ve rüzgârı ortaya çıksın, dediğimi anlayacaklar."

5. Görüşme yapılan mahalle sakini D.B. şunları ifade etmiştir:

"TOKİ konutlarının yapılacağı yerde 11 dönümlük Vakıf'a ait arazim vardı. 50 yıldır bu araziyi kullanıyoruz. Aldığımızda arazi çok kötü durumdaydı. Yıllar boyunca dışımızla tırnağımızla emek vererek araziyi düzenledik. İçinde mandalina, portakal ve zeytin ağaçları vardı. Hepsini babam ekmişti. Yaklaşık 500 ağacımız vardı. Haber vermeden hepsini söktüler. Kiraladığım araziye giremedim bile. Kepçelerle söküp attılar. Ağaçların kepçeyle söküldüğü anları gösteren videolar çektim. Hepsi bende mevcut. Ne yapacağımızı bilmiyoruz. Ailecek geçim kaynağımızdı. Elimizden alındı. Başka yerlere de konut yapabilirlerdi. Tarım arazilerine yapmaları bence çok yanlış, çok mağdurdur. Nereye başvuracağımızı da bilmiyoruz."

6. Görüşme yapılan mahalle sakini F.N. şunları ifade etmiştir:

"Vakıfköy Mahallesi, Haceriye mevkiinde, ben ve 3 hissedar olan kardeşimin tarla niteliğinde tapulu arazimiz vardı. Tapusu bizzat bize ait, babamızdan kalan arazimizde keşif yapan ekipler bize tapulu arazilere dokunulmayacağını söyledi. Ancak ilerleyen süreçte telefonlarımıza birden gelen mesajda arazinizde 'Kamulaştırmaz El Atma işlemi yapılmaktadır' mesajları geldi. Tescil yapılmadan önce bu durumu kolluk birimlerine, idari ve mahalli idarelere sayısız kere başvuru yaparak bildirdik. Ama yapılan başvurulardan hiçbir sonuç alamadık. Ne olduğunu anlayamadan tapuya gittik. Tapuda bize verilen yazılarda 'Çevre Şehircilik ve İklim Değişiklik Bakanlığı Toplu Konut İdaresi Başkanlığı Kentsel Yenileme Dairesi Başkanlığınca gönderilen yazıda taşınmazın Kamulaştırmaz El Atma Sureti ile tescil edileceği' bilgisi vardı. Biz henüz ne olduğunu anlayamadan, orada çalışma yapan ekipler araziyi aldıklarını, hemen girip çalışmalara başlayacaklarını ve içerisinde ne var ne yoksa almamız için bize 2 günlük süre verdiklerini söylediler. Arazimizde uzun yıllar emek vererek ilgilendiğimiz 450 adet 35 yıllık mandalina ağacı, 80 adet zeytin ağacı, 60 adet muhtelif limon, nar, şeftali, incir, kayısı, greyfurt ağaçları ile 20 Adet portakal ağacı bulunmaktaydı. Biz bu ağaçlardan her sene ürün olarak tarım ve ticaretini yapıyorduk. Dışarıdan aldığımız bilgilere göre, bizden neredeyse zorla alınan tapulu arazilerimize yakın mevkilerde ve tapulu arazimize eşdeğer sayısı birden fazla olan, TOKİ yapmaya elverişli hazine ve vakıf arazileri yer alıyor. Dolayısıyla bizden tapulu arazilerimizi gasp etmelerini gerektiren bir zorunluluk bulunmadığı gayet açıktır. Arazinin tapusunun bizden alınmasından sonra TOKİ bize dava açmış ve bize arazinin neredeyse dörtte biri dahi etmeyen bir bedel teklif etti. Bu bedele itiraz hakkımızın olmadığını söylediler. Babamdan bu yana yaklaşık 40 yıldır emek ettiğimiz arazimizin tapuları ortada zorunlu bir durum yokken bizden zorla alındı. Maddi ve manevi olarak çok ciddi şekilde mağdur edildik."

İnşaat mühendisleri ile yapılan görüşmeler

Acele Kamulaştırma kapsamında inşa edilen TOKİ konutları hakkında bilgilerine başvuru yapılan inşaat mühendisleri, ne Samandağ'da ne de Hatay'ın diğer ilçelerinde başlatılan TOKİ projelerinin yer seçimi, etüt çalışmaları ve binaların statığı konusunda bilgilendirildiklerini aktardılar. Görüşmede, bu tip inşaat alanlarının başta İnşaat Mühendisleri Odası olmak üzere, ilgili kurum ve STK'ların denetimine açık olması gerektiği, ancak yapılan Jeoloji ve Jeofizik etüt raporlarının dahi kendileri ve ilgili kurumlarla paylaşılmadığı belirtilmiştir.

Samandağ Kaymakamı Emre DÜNDAR ile Yapılan Görüşme

Samandağ Kaymakamı Emre Dünder ile gerçekleştirilen görüşmede, acele kamulaştırma kararının alınma ve bildirilme yönteminden yer seçimine, bölgenin ekonomisi, sosyolojisi ve tarıma yönelik etkilerinden olası ekolojik zararlarına, hak sahiplerine ödenen rayiç bedellerin miktarından uzun yıllardır kamu ve vakıf arazilerinde tarım yapanların karşı karşıya bırakıldığı duruma kadar yöre halkının dile getirdiği itirazlar heyet tarafından hatırlatılmıştır. Kaymakam Emre Dünder ise bir hak ihlali yaşandığını düşünmediğini belirterek, sorunun Samandağ halkının eylemler yaparak rezerv alan kararına karşı çıkmasından kaynaklandığını savunmuştur. Rezerv alana itiraz edilmemiş olsaydı, TOKİ inşaatlarının bu kadar geniş bir alanda yapılmayacağını ifade eden Dünder, 1000-1500 civarı konutun yeterli olacağını, ancak rezerv alan ilan edilen yerlerde arazileri ve evleri yıkılmamış olan vatandaşların genelde buna karşı geldiğini, rezerv alanı için ısrarcı olduklarını ancak kabul görmediğini söyledi.

Dünder şunları dile getirdi:

“Bizler rezerv alanı için ısrarcı olduk kabul etmediler. Bakan düzeyinde görüşmeler gerçekleşti, ikna olmadılar. Rezerv alanı ilan edilen yerde zemin etüdü yapılmıştı, sıvılaşmış zemin çıktı. Bu yüzden foraj kazık sistemi ile yapılacaktı. Devlete daha fazla külfetli. Buna rağmen yapılacaktı. Şimdiki yerler daha az külfetli. Şimdi hangi yerel müteahhit, foraj kazıkla iş yapar? Yapamaz. İkna olmadılar. Bizlere o dönemde, şu an TOKİ’lerin yapıldığı yerleri göstererek ‘oralarda yapın’ dediler. Şimdi de karşı geliyorlar. Ben o zaman 40 muhtarla görüştüm. Biri dışında kimse karşı gelmedi. Hatta şu an tekrar rezerv alanı ilan edilsin diye yanıma gelenler var. Olmaz artık, bitti. Beni de aşan bir durum.”

Heyetin, çarşının en işlek alanları ve yıkımın olmadığı alanların da rezerv alanı ilan edilmesinin, rayiç bedellerinin düşüklüğünün, geri ödeme maliyetlerine ilişkin belirsizlik gibi diğer unsurların halk da yarattığı kaygıları hatırlatması üzerine Kaymakam Dünder, “Halkın kaygıları olmuş olabilir. Evet, proje alanında değişimler yaşanıyordu. Fakat bu benim dışımda. Bakanlığın tasarrufunda. Ben emirleri icra ederim. Ayrıca merkezde bazı yerler vardı, buralar çok dar. Sokakların, caddelerin ve en önemlisi 50-60 yıllık binaların olduğu yerlerdi oralar. Yapılsaydı bugün Samandağ merkezi yenilenecek ve trafik sorunu büyük anlamda çözülmüş olacaktı” diye konuştu.

Heyetin sorusu üzerine Dünder, rezerv alanla ilgili bilgilendirici halk toplantılarının yapılmadığını kabul etmiş, ancak “yerel kanaat önderleri” ile görüşmeler yapıldığını belirtmiştir. Rezerv alanının iptal edilmesiyle mağduriyet yaşayan insan sayısı daha fazla arttığını belirten Dünder, “Samandağ halkı rezerve karşı geldi. Defalarca yerel kanaat önderlerine anlattım. İkna edemedim. Son kararı ben değil Bakanlık veriyor. Devlet kurumlarının nasıl çalıştığını biliyorsunuz. Benim derdim konteyner kentlerde kalan 50 bin insanımız. Bir şekilde bir yerlerden başlamak gerekiyor” ifadelerini kullandı.

Antakya ve Defne’de, Dikmece Mahallesi gibi itirazların yükseldiği diğer yerlerde rezerv alan kararı iptal edilmezken, Samandağ’da hızlı bir şekilde rezerv alanı kararının iptal edilmesine ilişkin soruyu Kaymakam Dünder, “Benim sorumluluğum Samandağ, Bakanlık düzeyinde böyle bir karar alındı” diyerek yanıtı bırakmıştır.

Dünder, tebligatlara ilişkin yöre halkının şikayetleriyle ilgili, “Tapulu arazilerin tebligatları Kaymakamlık olarak yetkimiz dışında. Tebligatları TOKİ’ler yapmakta. Fakat Hazine, Vakıf ve Belediye arazilerine tebligatları, TOKİ inşaatlarına başlanmadan 2 ay öncesinde resmi olarak vatandaşlara tebliğ ettik. Ayrıca Mağaracık mahallesine giderek halka şifahi ben bizzat söyledim. Hazine vb. arazilerinde vatandaşlara söyledik, ‘kaç ağacınız olduğunu söyleyin, ödemelerini yapacağız’, diye. Çoğu kişi kaç ağacı olduğunu iletti. Ona göre TOKİ ödeme yapacak” dedi.

Kiralık arazilerdeki altyapı yatırımları için ödeme yapılıp yapılmayacağı konusunda ise Dünder, “Benim bildiğim o tip yatırımlara herhangi bir ödeme yapılmayacak. Tabi nasıl olur bilmiyorum. Hazine ve Vakıf arazileri vs. devletin tasarrufunda” dedi.

Ağaç sayımları ve ürünlerin toplanması için yeterli süre verilmemesi ve rayiç bedellere ilişkin eleştirilere ise Dünder şu yanıtı verdi: “Tapulu arazilerle ilgili bilgim yok. Bizim tasarrufumuzda değil. Fakat rayiç bedelleri az diyorsunuz. Ben buna katılmıyorum. Çoğu dağlık yerd. Sordum muhtarlara, ‘750 bin etmez dönümü’ diyorlardı. Dönümüne devlet 1.800.000 TL ödedi. Daha ne olsun. TOKİ yapıldıktan sonra oralar değerlendirildi. Öncesinde değeri yoktu. Eğer rayiç bedelde bir sıkıntı olduğu düşünülüyorsa vatandaş hukuk arayışına gitsin. Varsa böyle bir mağduriyet mahkemelere başvursunlar.”

Kaymakam Dünder, TOKİ konutlarındaki projelerin sıkça değiştiğini kabul ederken, yetkinin kaymakamlık değil Bakanlık ve TOKİ’de olduğunu vurguladı.

Hak sahibi sayısına ilişkin de “10.700 rakamının içinde mirasçılar olduğunu düşündüğümüzde hak sahipliğinin 8 bini aşmayacağını tahmin ediyorum. Elimizde resmi bir veri yok, ama benim tahminim 9 bin civarı olacaktır” dedi.

Ayrıca Dünder, depremzedeler için yapılması planlanan TOKİ konutlarının yapılacağı yerlerde Samandağ halkı ile toplantılar yapılmadığını da heyete belirtti.

Samandağ Belediye Başkanı ile Yapılan Görüşme

Samandağ Belediye Başkanı Emrah KARAÇAY ile yapılan görüşmede, acele kamulaştırma kararı nedeniyle hak ihlalleri yaşandığına dair tepkilere yönelik şunları söyledi:

“6 Şubat ve sonrasında rezerv alanı ile ilgili ilçemizdeki gelişmeleri ele almak gerekiyor. En fazla yıkım olduğu Atatürk ve Cumhuriyet Mahalleleri ve Samandağ merkez rezerv alanı ilan edildi. Daha doğrusu, merkez resmi olarak ilan edildi. Fakat yıkımın en fazla olduğu Atatürk ve Cumhuriyet mahalleleri resmi olarak rezerv alanı ilan edilmemişti. Resmi olarak ilan edilmeyen, en fazla yıkım olduğu alanlarda 6.600 konut inşa edilecekti. O dönem Samandağ merkezinin rezerv alanı olarak ilan edilmesinin aciliyetinin olmadığını dile getirdik. Önceliğin yıkımın olduğu mahalleler olduğunu dile getirdik. Çünkü Samandağ merkezde yıkım azdı. Defne ve Antakya’yla karşılaştırıldığında ayakta duran bir çarşısı vardı. İnsanlar ihtiyaçlarını giderebiliyordu. Yani kısacası bir yaşam vardı. Devlet yetkililerine, merkezin şu an için yıkılmaması gerektiğini defalarca söyledik. ‘Yıkımın olduğu yerlerden başlayın, halk görsün, ikna olsun, sonrasında Samandağ merkezi konuşulur’ dedik. Devlet yetkilileri, Samandağ merkezini rezerv alanı ilan etmek ile hata yaptı. Dediğim gibi, yıkımın olduğu mahallelerden başlansaydı, insanlar görseydi, bence halk ikna olurdu”.

Rezerv alanı iptaline dair ise Karaçay şunları söyledi: “Birçok neden iç içe geçmiş şekilde etkili oldu bence. Çarşı merkezinin Rezerv alanı ilan edilmesi, burada sağlam binaları olan, parselleri olan insanları tedirgin etti. Tabi bu çok normal. İnsanlar büyük bir afet yaşamış, yakınlarını kaybetmiş. Böyle bir dönemde çok daha hassas davranılmalıydı. Halk ikna edilmeliydi. Bir diğer neden, o dönemde dilden dile dolaşan asparagas haberler. Örneğin “arazilerimizi elimizden alacaklar, bizleri buradan sürecekle, çok az değere arazilerimize el koyacaklar” gibi nedenler... Dolayısıyla halk rezerve karşı çıkmaya başladı. Bunun dışında Rezerv alanı ilan edilmeden önce hak sahipliği olan vatandaşa sunulan iki seçenek vardı: Birincisi TOKİ konutlarından yararlanma, diğeri ise Yerinde Dönüşümdü. Halkımız şöyle düşündü: TOKİ isterim, yıkılan evimin kat mülkiyeti bende kalır. Sonradan orayı tekrardan inşa ederim ya da bana düşen payı satarım. Fakat rezerv alanı ilan edilince Yerinde dönüşüm ortadan kalkıyor. Ayrıca TOKİ konutlarına başvuru hakkınız da kalmıyor. Halk burada mağdur edildiğini düşündü. Çünkü rezerv alanı ilan edilen yerlerde sadece ev alabiliyor, hatta kendi evinin metrekaresinden daha küçük bir ev ve 20 yıl borçlanıyor. Halk tabi ki haklı olarak “zaten depremzedeyim, mağdurum, bir de borçlandırılarak daha fazla mağdur ediliyorum” diye düşündü. Bunu gören bir yerden devlet politika geliştirmeliydi. Ayrıca yıkımın en fazla olduğu mahalleler resmi olarak rezerv alanı ilan edilmemiş olsa bile fiili bir başlangıç vardı. Binalar yıkılıyor, enkazlar kaldırılıyordu. Yıkımın en fazla olduğu mahallelerde belli bir kesim

burada mağdur edileceğini düşündü ve karşı geldi. Yıkımın bu kadar büyük olduğu bir kentte vatandaşın bu yükün altından kalkması mümkün değildi. Tabi ki yıkımın çok fazla olduğu yerlerde devlet rezerv alanı ilan etmeliydi. Önemli olan rezerv alanı ilan edilen projeler ile ilgili halkı şeffaf bir şekilde bilgilendirmek ve sürece katmaktı. Ben belediye başkanı olarak o dönemin Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın ÖZHASEKİ ile Ankara’da görüştüm. Kendisi ile yaptığımız görüşmede halkımızın kaygılarını dile getirdim. Sorunların çözülmesinde kendisinde destek istedik. Kendisi de bizlere elinden geleni yapacağına dair söz verdi. Hatta o görüşmeyi özetleyen 10 dakikalık bir video çektik ve yayınladık. Fakat sonrasında bakan değişince, yeni Bakan Murat KURUM ‘madem halk istemiyor rezerv alanı, iptal edilsin’ dedi ve bahsettiğim gibi Samandağ çarşısı merkezinde resmi olarak ilan edilen rezerv alanı iptal edildi. Yıkımın en çok olduğu mahalleler de resmi olarak ilan edilmeyen 6600 konutluk rezerv alanı, resmiyete bürünmeden iptal edilmiş oldu. Tabi bence bu devletin yaptığı en büyük hataydı. Şunu da ifade etmek istiyorum. Topyekûn rezerv alanını reddeden bir yerde değildim. Yani rezerv alanına amasız fakatsız karşı değildim. Defalarca bunu dile getirdim. Sadece belli bir kesimin dayatmasını kabul edemezdim, çünkü ben bana oy veren vermeyen her kesimin sorunlarını gözetken bir yerden çözüm üretmeye çalışırım. Çünkü evi barkı yıkılmış, çadırlarda konteynırlarda kalan insanlarımız var ivedilikle bu insanların barınma sorunları çözülmeliydi. Fakat ne yazık ki ben ve belediyede beraber mücadele ettiğim birkaç arkadaşım dışında destek olan genel olarak olmadı. Yalnız kaldım ve sorunun çözümüne yetemedim. Daha sistemli ve öngörülü davranmalıydık. Bunları bahane olsun diye söyleyemiyordum. Zaten rezerv alanı ilan etmek, kaldırmak belediyenin yetkisinde değil. Ama bizler bu kenti yöneten insanların sorumlulukları var ve ben bu sorumluluğu üzerimde hep hissettim bu yüzden de rezerv alanına topyekûn karşı gelmek yerine rezerv alanı ile ilgili sorunları minimize edecek kararlara imza atmak istedim. Ama ne yazık ki daha önce bahsettiğim gibi başaramadık. Son olarak Rezerv alanı ilan edilen yerler Afet Yönetim Yasası ve Kentsel Dönüşüm Yasası üzerinden icra edilmektedir. Hatta ikisinin karışımı üzerinden vaatlerde bulunmaktadır. Bu yasal düzenlemeler üzerinden verilen vaatler ne yazık ki halkımızın birçok sorununun çözümünde kadük kalmaktadır.”

“Yıkımın en çok olduğu yerlerde fiili olarak ilan edilen 6600 konut projesi resmiyete bürünmeden rafa kaldırılınca TOKİ inşaatlarına ayrılan alan genişledi. Sizlerin de belirttiği gibi, birçok Hazine, Vakıf ve Belediye arazisinin yanı sıra tapulu arazilere de el konuldu. Şu an 8 etaptan oluşan 1. Etap 424 Adet Konut inşaatı ile Alt yapı ve Çevre düzenleme işi, 2. Etap’ta aynı şekilde 750 Adet konut, 3. Etapta 1112 adet konut ve 2 adet 10 dükkanlı Ticaret merkezi ve 4. Etapta 1138, 5. Etap ta 1205 adet konut ve 6,7 ve 8. Eaplarda 1200’er adet konut olmak üzere, toplamda 8 bin 229 TOKİ konut inşaatının ihalesi yapıldı. Vakıflı köyünün sınırlarına kadar uzanan bu alanda birçok ekili dikili arazi var. Samandağ’dan başlayın Serinyol’un dağlarına, oradan Amanoslara kadar olan kesimin tamamına yakını önemli tarım arazileri. Şu an ne yazık ki Samandağ İlçesine ait önemli tarım arazileri TOKİ konutlarının inşası ile yok olacak. Geçimini bu arazilerden sağlayan yüzlerce insanımız bunlardan doğrudan etkilenecek. Bir yandan insanların barınma sorununu çözüm beklerken diğer yandan ekolojinin zarar gördüğü, insanlarımızın geçim kaynakları olan tarım arazilerinin ellerinden alındığı bir durum ile karşı karşıyayız. Bugün 6600 konut inşaatına başlanmış olsaydı şu an bahsettiğimiz sorunlarla karşılaşmayacaktık, ekolojik dengeye ve halkın geçim kaynağı olan tarım arazilerine bu oranda dokunulmayacaktı.”

Şöyle örneklendireyim, Mağaracık mevkiinde 1000 civarı TOKİ yapılacak. Bir de bizim belediyeye ait araziler var Kent Park’ın mevkiinde. Hatta ben direk halk zarar görmesin diye belediye arazilerini direk alın dedim. 61 dönümlük bir alan. Orada da 1500 civarı TOKİ konutu yapılacak. Başka bir alana dokunulmayacaktı. Samandağ’ında son rakamlara göre 11700 hak sahibi var, bunların 3500’ü köylerde ikamet ediyor, onların konutları köylerde yapılacak. Geriye kalan 8000 küsur civarı konut, 6600’ü bahsettiğim rezerv alanında, geriye kalanlar da Kent Park mevkiindeki belediye arazilerinde ve Mağaracık da ki kısmi alandaki hazine arazilerine yapılacak. Tapulu arazilere de çok fazla dokunulmamış olunacaktı. Böylece mağduriyetler daha az olacaktı. Son olarak şunu belirtmek isterim 8 Etap’ın sadece iki Etap’ı bitti. Arazi engebeli bu yüzden de yavaş ilerleniyor. “

Samandağ Belediye Başkanı Emrah KARAÇAY en fazla yıkımın gerçekleştiği Atatürk ve Cumhuriyet mahallelerinde tekrardan Rezerv alanının ilan edilmesine dair; "Halkın geçimini sağladığı Samandağ'ın en önemli tarım arazilerinde TOKİ inşaatlarının bu kadar yayılmasının yerine en fazla yıkımın gerçekleştiği Atatürk ve Cumhuriyet mahallelerinde tekrardan Rezerv alanını ilan edilmesinin daha az mağduriyet yaratacağını düşünüyorum. En azından ana arterlerden başlanabilir. Halkın güveni sağlanabilir. Bahsi geçen yıkılan alanlarda zemin çok kötü. Fore kazık sistemi ile konutlar ve işyerleri yapılmalı. Halkın bunları yapma gücü yok. Şu an oralar harabe şeklinde önümüzde duruyor. Buralar varken tarım arazilerine bence dokunulmamalı, tabi bunları söylerken şunun da altını çizmek istiyorum; halkın kaygıları anlaşılmalı, halkın kaygılarını anlayan ve gözetten politikalar geliştirilmeli, şeffaf bir şekilde projeler halka anlatılmalı" diye konuştu.

Acele Kamulaştırma Kararı ve Mülkiyet Hakkı

Günümüzde mülkiyet hakkı, temel hak ve hürriyetler arasında yer almakta, ulusal ve uluslararası insan hakları belgelerinde temel haklar statüsüne haiz kabul edilerek ihlali halinde insan haklarına müdahale olarak değerlendirilmektedir. Ulusal açıdan en temel kaynak olan Anayasaya baktığımızda mülkiyet Hakkı madde 35'te düzenlenmektedir. Bahsedilen madde uyarınca; "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz."(Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, madde 35).

Uluslararası hukukun insan haklarına dair en önemli kaynağı olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde ise mülkiyet hakkı ek protokolde düzenlenmektedir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek Birinci Protokolün ilk maddesi uyarınca; "Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığını saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasa da öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir.

Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka katkıların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka halel getirmez." (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek 1. Protokol, madde 1).

Buradan yetkililere Mülkiyet hakkına dair temel düzenlemelerin bu şekilde olup bu hakkın sınırlandırılması ve durdurulmasının Anayasada yer alan hükümlere tabi olduğunu hatırlatarak yaşanacak olan mağduriyetlerin önüne geçilmesini ve derhal bu haksız- hukuksuz Acele kamulaştırma kararından vazgeçmelerini öneriyoruz.

Kahramanmaraş merkezli depremler sonrası Hatay'da acele kamulaştırma kapsamına alınan ve Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nca (TOKİ) konut yapılması planlanan Hatay'ın Samandağ İlçesi Mağaracık, Kurtderesi, Vakıflı ve Hıdırbey Mahallelerinde 12 binin üzerinde konut inşa edilmesi planlanmaktadır.

Acele kamulaştırma kararının hukuken Cumhurbaşkanlığı'nda olmakla beraber bu yetkinin TOKİ'ye devredildiği, bu yüzden "Kamulaştırmanın ne şekilde, hangi hukuki sınırlar çerçevesinde yapılacağı ve sürecin nasıl yürütüleceğine dair somut bir gerekçenin olmadığı" arazileri kamulaştırılan yurttaşlara sürece ilişkin net bir bilgilendirmenin yapılmadığı, yalnızca tapularının tescil işleminin yapıldığı, bunun dışında hak sahiplerine bir bildirim yapılmadığı, yaptığımız alan çalışmasında tespit edilmiştir.

5/4/2023 tarihli ve 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanunun

MADDE 1- (1) fıkrasında Kanunun amacı şu şekilde ifade edilir: Bu Kanunun amacı 8/2/2023 tarihli ve 6785 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yer alan illerde yerleşme ve yapılaşma hususunda bazı tedbirlerin alınması yazılıdır. Aynı kanunun 2. Maddesinin 7. ve 8. Fırkaları şu şekildedir:

(7) Birinci fıkrada belirtilen alanlarda, kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlardan uygulamaya dâhil edilecek olanlar ile özel mülkiyete tabi diğer bütün taşınmazlar için Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından ilgisine göre devir veya acele kamulaştırma kararı alınabilir. Kamulaştırma işlemleri Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yürütülür. Kamulaştırılan taşınmazlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığının talebine istinaden Hazine adına tescil olunur. Tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin bu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmaz. Ancak, tapu dairesi durumu ilgili vergi dairesine bildirir. Tescilden sonra bu alanlarda inşaa faaliyetlere başlanabilir. Hazine adına tescil edilen taşınmazlar için kıymet takdiri, tescil tarihinden itibaren en geç bir ay içinde 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca yetkilendirilmiş lisanslı gayrimenkul değerlendirme kuruluşları tarafından yapılır. Belirlenen değer, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından asliye hukuk mahkemesine sunulur ve bu bedel, tescilinden önceki tapuda kayıtlı taşınmaz maliklerine ödenmek üzere mahkemece belirlenen bankaya yatırılır. Yatırılan bedel, üçer aylık vadeli hesaba dönüştürülerek nemalandırılır ve hak sahibine varsa nemalarıyla birlikte ödenir. Bedelin yatırıldığına ilişkin karar mahkemece taşınmaz maliklerine tebliğ edilir. Taşınmazın tescilinden önceki tapu kaydında yer alan tedbir, kamulaştırma, ipotek, ihtiyati haciz, haciz ve intifa hakkı gibi haklar ile yasaklayıcı ve kısıtlayıcı tüm şerhler taşınmazın bedeli üzerinde devam eder; tapu kaydındaki haklar ve şerhler Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının veya Toplu Konut İdaresi Başkanlığının talebi üzerine tapu müdürlüğünce resen terkin edilir ve durum hak sahibine tebliğ edilir. Bedelin yatırılmasından sonra, bu bedel üzerinden yapılacak uzlaşma görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması halinde 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun bedel tespiti ve tescili davalarına yönelik hükümlerinden bedel belirlenmesine ve ödenmesine ilişkin hükümleri uygulanır. Bu fıkra kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlardan devir alınacak olanlar resen Hazine adına tescil edilir. Taşınmazın bedeli, tescil işleminden itibaren altmış gün içinde 2942 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi hükümlerine göre belirlenir. Bu fıkrada hüküm bulunmayan hallerde 2942 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

(8) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; altyapı, üstyapı dâhil her türlü inşaat yapmaya veya yaptırmaya, arsa paylarını belirlemeye, cins değişikliği yapmaya, kat irtifakı, kat mülkiyeti kurmaya yetkilidir. Bu uygulamalar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bağlı, ilgili ve ilişkili kurum, kuruluş ve bunların iştirakleriyle ve 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na tabi idareler ile iş birliği içinde yapılabilir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, bu kapsamda belirtilen iş ve işlemlere ilişkin olarak bağlı, ilgili ve ilişkili kurum, kuruluş ve bunların iştirakleri ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığına yetki devrine ve bu iş ve işlemlerden hangilerininin Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ve diğer kurum, kuruluş ve bunların iştirakleri tarafından yapılacağını belirlemeye yetkilidir. Denilmiştir.

ayrıca 7456 Sayılı Torba Kanun'un MADDE 25- 5/4/2023 tarihli ve 7452 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin Kabul Edilmesine Dair Kanunun 2. maddesinin birinci fıkrasına "belirtilen alanlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile yerleşme ve yapılaşma için zorunluluk bulunan ekli (1) sayılı kroki ve koordinat listesinde yer alan orman vasıflı alanlar, zeytinlik ile zeytinlik sahaları" ibaresi ve fıkraya aşağıdaki cümleler, ikinci fıkrasının üçüncü cümlesine "belirtilen" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya orman vasıflı" ibaresi ve fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu cümleyi ihdas eden maddenin yürürlük tarihi itibari ile henüz yer seçimi tamamlanmamış köylerde ve kırsal özellik gösteren alanlarda; zorunluluk durumunda ve uygun başka yer bulunamaması halinde

hak sahibi başına 1.000 metrekareyi geçmemek üzere ilave orman vasıflı alanlar da kullanılabilir. Geçici veya kesin iskân alanlarında

26/1/1939 tarihli ve 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanununun 20. maddesi hükümleri uygulanmaz. Bu alanlar içinde kalan taşınmazlar üzerindeki binaların asgarî levazım bedeli ile ağaçların ve sair muhdesatların bedeli; 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 19 uncu maddesinde yer alan sınırlamaya tabi olmaksızın muhdesat sahiplerine ödenir.”

“Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen geçici veya kesin iskân alanlarında yer alan orman vasıflı alanlar, zeytinlik ile zeytinlik sahaları sadece afetzedelerin ihtiyacı için kullanılır, ihtiyaç fazlası taşınmazlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının talebi üzerine, imar planlarının kesinleşmesini müteakiben en geç 1 yıl içerisinde önceki vasfına göre tescil edilir.”

05/04/2023 tarihli 7452 sayılı kanununun 2. maddesinin 7. Ve 8. Fıkraları ile 7456 sayılı Torba Kanun'unun 25. maddesi incelendiğinde Kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlar ile özel mülkiyete tabi bütün taşınmazlar için devir ve acele kamulaştırma kararı alınabileceği gibi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen geçici veya kesin iskân alanlarında yer alan orman vasıflı alanlar, zeytinlik ile zeytinlik sahaları sadece afetzedelerin ihtiyacı için kullanılacak denilmiştir. Fakat Anayasanın 15. maddesine göre, olağanüstü hallerde temel hak ve özgürlükler sınırlandırılabilir ancak; Uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmez, Ölçülülük ilkesine uyulmalı ve 15'inci maddenin ikinci fıkrasında sayılan hak ve ilkelerden oluşan çekirdek alana dokunulmamalıdır. Bahsi geçen kanunlar Uluslararası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl ettiği gibi ölçülülük ilkesine de aykırıdır. Bunların yanı sıra Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) mülkiyet hakkına müdahalenin ihlâl oluşturmaması için üç esaslı şartı olduğunu kabul etmektedir. Buna göre mülkiyete müdahalenin öncelikle hukukî bir dayanağının bulunması, bunun yanında kamu yararına dayalı meşru bir amacının olması ve nihayet müdahalenin ölçülü olabilmesi için kamu yararı ile bireyin hakları arasında adil bir dengenin sağlanması gerekmektedir. Ne yazık ki yaptığımız raporlama sonucu bu dengenin sağlanmadığı tespit edilmiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER:

07.11.2024 tarihinden itibaren Hatay'ın Samandağ İlçesinde ki Hıdırbey Mağaracık-Yoğunluk Mahallelerindeki sakinler ile birebir ve toplu görüşmelerimizde köy sakinlerinin tamamına yakınının tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile geçimlerini sağladıkları, Acele kamulaştırma kararı ile Depremzedeler için yapılması planlanan TOKİ konutlarına karşı olmadıkları, onlarca yıldır kirasını ödeyerek kullandıkları hazine, Vakıf ve belediyeye ait arazilerde yapılması planlanan TOKİ konutlarının geçim kaynakları olan mandalina portakal ve zeytin ağaçlarının olduğu alanlara tekabül ettiği, hatta konutlarının yıkılacağı yaptığımız çalışma sonucu tespit edilmiştir.

– Acele kamulaştırma kararı ile kamulaştırılan arazileri hakkında kendilerine hiçbir şekilde devlet yetkileri tarafından bilgi verilmediği, e-devlet üzerinden tapu kayıtlarını kontrol ettiklerinde tapu kayıtlarının düşürülmüş olduğu, hesaplarına yatırılan paraların gerçek rayiç bedelinin çok altında olduğu görüşmelerde dile getirilmiştir.

-Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Ek Birinci Protokolün ilk maddesi uyarınca; “Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığını saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Buradan yetkililere Mülkiyet hakkına dair temel düzenlemelerin uluslararası sözleşmelere ve Anayasada yer alan hükümlere tabi olduğunu hatırlatarak yaşanacak olan mağduriyetlerin önüne geçilmesini öneriyoruz.

-Acele kamulaştırma kararı ile Depremzedeler için yapılması planlanan TOKİ konutlarının yapılacağı yerlerde halk Avrupa standartlarına uygun KATİLİM ilkesi ile tüm sürece dahil edilmeli ve alınan kararlar, halk ikna olmadığı sürece uygulanmamalıdır.

- Hatay'ın Samandağ İlçesindeki Hıdırbey-Mağaracık-Yoğunluk Mahallelerinde Depremzedeler için yapılması düşünülen TOKİ konutlarında halkın geçim kaynağı olan Hazine Vakıf ve Belediyeye ait arazilerdeki portakal mandalina ve zeytinlik alanlara mümkün mertebe dokunulmamalı, ekolojik dengeye zarar vermeyen projeler

geliştirilmelidir. Ayrıca TOKİ konutların yapımında gerçek kişiler ile hukuk tüzel kişilerin Hazine Vakıf ve Belediyeden kiraladıkları arazilerin geri alınmasıyla oluşan hak kayıpları giderilmelidir.

- 6 Şubat depremleri sonucu Samandağ İlçesinde yıkımın en fazla olduğu Atatürk ve Cumhuriyet mahallerinde resmi olarak ilan edilmeyen vazgeçilen 6600 konutluk rezerv alanı, resmi olarak en kısa zamanda ilan edilmeli ve hali hazırdaki 8 etaptan oluşan TOKİ konut ihaleleri hak sahipliği sayısı üzerinden tekrardan değerlendirilerek Etap sayısı düşürülmeli daha önce yapılan ihaleler iptal edilmelidir. Hatay da ilan edilen bütün rezerv alanlarında halka şeffaf ve doğru bilgi vermek için, rezerv başvuru ve bilgi ofisleri kurulmalıdır.

- İnsan Hakları Derneği Hatay Şubesi

- Basına düşen haberler

Samandağ'da Genişletilen Kamulaştırma Alanına Halk Tepki Gösterdi

Baş Tarafı'nda

Samandağ Belediyesi TIP Meclis Üyesi, Mağaracık, Kurtderesi Mahalle Muhtarları ve genişletilen alanda arazileri olan vatandaşların katılımıyla düzenlenen toplantıya halkı ofisi damga vurdu.

Samandağ'da depremzede Hak sahiplerine konut yapılması gerekeşiyse Mağaracık, Kurtderesi, Vakıflı ve Hıdırbey Mahallelerindeki bazı arazileri kapsayan yeni kamulaştırma kararı halkta hem tedirginlik hem de öfke yarattı.

Bu bölgede tarım yaptıklarını ifade eden halk, bin bir emekle satın alıp geçimlerini sağladıkları arazilerinin ellerinden alınmasına karşı çıktı.

Gergin geçen toplantıda konuşan bir vatandaş, "Biz hak sahiplerine ev yapılmasına karşı değiliz. Ama bu ya atıl arazilerde yapılır ya da yerinde dönüştürülür. Buradan Çarşıya kadar tarıma elverişli aramız yok. Bu iş yapılırsa bizim burada 10 -15 yıl sonra bahsedebileceğimiz bir tarlamız, bir bahçemiz kalmıyor. Bizim derdimiz bu. Burada bazı arkadaşlarımızın da evi yıkılmıştır. Ev yap ama tarıma elverişli araziye değil, 150 dönüm tarım arazisini istemek edeceğiz, bu yayılmaya da başlar. 12 bin küsur exiden bahsediyoruz. Bu kadar yerin ihalesi 2 bin 300 konut üzerinden yapılıyor. Kalan 9 bin konut için yapılacak alanı hayal bile edemiyoruz." dedi.

Bir başka vatandaş ise "Neden bu kadar tarım arazisini katlediyorlar? Bu Türkiye ekonomisine verilecek bir zarar sadece Samandağ'a değil. Burada bu kadar ağaca yazık değil mi." dedi.

Belediye Başkanı Emrah Karavaş, bir yer önerdiklerini ve bu

yerin uygun bulunmadığını söyledi.

Belediye Karavaş'ın bu sözlerine bir vatandaş "Neden uygun bulmadılar bunu açıklasınlar? Acaba uygun değil diye mi maliyeti yüksek diye mi?" diye sordu.

Karavaş, "Diyelim altını doldurdular bizim bir alternatifimiz olmalı." dedi. Bir vatandaş bunlara nasıl izin veriyorsunuz demesi üzerine; rezerv alan ve TOKİ ile ilgili yapılan hiçbir iş ve işlemlerde Samandağ Belediyesi'nin yetkili olmadığını vurgulayarak "Bu çalışmaların hiçbirinde bizden yani belediyelerden izin alınmıyor, ruhsatı biz vermiyoruz." dedi.

Bir vatandaş "Neden Mağaracık halkının topraklarına ve tarım alanlarına göz dikiliyor. Tamam herkesin evi yıkıldı. Biz hazine arazilerine TOKİ yapıyor bunun karşısında durmuyoruz. Tarım alanlarına, bu insanların gelir kaynağına neden göz dikiliyor? Bu insanlar tarım alanlarından elde ettiği gelirle çocuklarını okutuyor. Geçimini sağlıyor. Bizim bunun karşısında ne yapabileceğimizi? Bizi bilgilendirmenizi ve neler ya-

pabileceğimizi söylemenizi istiyoruz? Biz tarım arazilerine göz dikilmesine karşıyız. Müsaade etmiyoruz. Siz de bizim yanımızda durmanızı, bizimle beraber yürümenizi istiyoruz." dedi.

Başkan Karavaş, "Rezerv alanda olduğu gibi sadece itiraz etmek yerine alternatif üretmezsek bu kez yeni sorunlarla karşılaşacağız. Halk o gün bunu istedi halkla beraber yürüdük. Biz o gün şunu gördük bir şeye itiraz ederken topyekün "Hayır" demek doğru değil. Önce oturup analiz edeceğiz. Çözüm bulacak, alternatif sunacağız. Sonra olası sorunlar ne olabilir diye hesaba katacağsın. Ben o gün rezerve hayır derken orada 250 dönüm araziyi kurtarıp burada binlerce dönümün gidebileceğini hiç akıl sirdiremedim. Burada ki hiç kimse de bunu düşünemedi. Bundan sonra atılacak her adımda bundan sonraki düşünmek zorundayız." dedi.

Toplantının son anına kadar vatandaşın tepkisi dinmedi. Foto:Haber.Neslihan Sağaltıcı

Mağaracık Halkı: Sermaye Defol Bu Topraklar Bizim

Hatay/Samandağ Mağaracık Mahallesi halk "acele kamulaştırma" Kararıyla el konulan topraklarında basın açıklaması yaptı.

02.01.2025 - 10:21

Samandağ ilçesine bağlı Mağaracık Mahallesi halkı, acele kamulaştırma adı altında tarım arazilerinin ellerinden alınmasına karşı basın açıklaması düzenledi. Toprağına, kültürüne ve geleceğine sahip çıkan mahalle halkı, hukuksuzluğa karşı direniş çağrısında bulundu. Mağaracık Direniş Platformu tarafından organize edilen basın açıklamasında, yaklaşık 150 tapulu tarım arazisinin, mahalle sakinlerine haber verilmeden kamulaştırıldığını ifade eden mahalle halkı, e-devlet sistemi üzerinden tapularının düşürüldüğünü öğrendiklerini belirtti.

HABERLER > HATAY

Samandağ Halkı Sesini Duyurmaya Çalışıyor : "Topraklarımıza El Koydular"

Hatay'ın Samandağ İlçesi Mağaracık Mahallesi sakinleri, "acele kamulaştırma" bahanesiyle tarım arazilerinin ellerinden alınmasına karşı basın açıklaması düzenledi. Mağaracık Direniş Platformu' un öncülüğünde organize edilen eylemde, mahalle halkı hukuksuz uygulamalara karşı bir kez daha direniş çağrısında bulundu

ASİ GAZETESİ
EDITOR

03.01.2025 - 14:19
YAYINLANMA

03.01.2025 - 16:12
GÜNCELLEME

Fotoğraflar

